

Actualiteit

Coördinatie: Vincent Sagaert en Dirk Scheers

De strijd voor het Brusselse Justitiepaleis

Het Brusselse Justitiepaleis staat al decennia in de steigers. Het onderhoud van het gebouw laat al even lang te wensen over. Magistraten, griffiepersoneel en anderen moeten vaak in erbarmelijke omstandigheden werken wegens de bouwvalligheid en het gebrek aan onderhoud van de burelen, zalen en andere ruimtes in het gebouw.

De Stichting Poelaert werd op 26 september 2011 door de Balie van Brussel opgericht om te ijveren voor renovatie en restauratie van het gebouw. Informatie over de stichting is beschikbaar op haar website (www.poelaert.brussels). Een jarenlange strijd met de steun van velen mondde uit in twee belangrijke gebeurtenissen. De eerste is de beslissing van de regering om vooruitgang te boeken met de renovatie en restauratie van het gebouw in het kader van een moderne Campus Justitie rond het Poelaertplein. De tweede is de ondertekening op 2 april 2019 van een protocolakkoord tussen de toenmalige minister van Justitie, Koen Geens, en de Stichting Poelaert, waarbij een Steerco werd opgericht.

Het Steerco bestaat uit vertegenwoordigers van de minister van Justitie (beleidscel Justitie), de staatssecretaris bevoegd voor de Regie der Gebouwen (beleidscel Regie der Gebouwen), de FOD Justitie, de Regie der Gebouwen, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Stad Brussel, Monumenten en Landschappen en de Stichting Poelaert. Een vertegenwoordiger van de Stichting Poelaert zit het Steerco voor. De taak van het Steerco is de begeleiding van de renovatie- en restauratiewerken van het Brusselse Justitiepaleis in het kader van een herinrichting van de gerechtelijke diensten rond de Campus Justitie. Het Steerco vergadert elke maand sinds september 2019 en heeft reeds een aantal belangrijke zaken kunnen verwezenlijken. Veel is nog in voorbereiding. Het Steerco heeft een eigen webpagina op de webstek van de Regie der Gebouwen, waar kennis kan worden genomen van het eerste activiteitenverslag voor de periode 2019-2020.

Onder het Steerco wordt een Team Poelaert ingericht, dat instaat voor de operationele begeleiding van de renovatie- en restauratiewerken. Een vertegenwoordiger van de Stichting Poelaert versterkt het Team Poelaert in de hoedanigheid van consultant en brengt zijn expertise in.

Ondertussen werd een aanvang genomen met de renovatie van de gevels van het Justitiepaleis. In maart zijn de werken gestart aan de voorgevel (met een herstelling van de oude steigers). De bedoeling is de renovatie van alle gevels af te werken tegen 2030. De voorgevel zou hersteld en steigervrij moeten zijn vóór eind 2023.

De parking van de advocaten werd afgesloten om de hellingen rond het gebouw te herinrichten. De Stad Brussel heeft met het oog hierop een ideeënwedstrijd gelanceerd. Tevens werd in samenspraak met de Stichting Poelaert, de VZW Kunstwijk betrokken bij een studie van de staat van de hellingen en de lokalen en ruimtes onder de hellingen rond het Justitiepaleis.

Eerder werd de toegang tot het Justitiepaleis beveiligd door de inrichting van een scanstraat. Bezoekers worden gescand. Er is een afzonderlijke toegang voor magistraten en advocaten met badges voorzien. Bovendien worden vier zalen in het gebouw extra beveiligd voor de zittingen van de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingsstelling. Deze werken zouden klaar moeten zijn in het najaar van 2021. De heringerichte zalen kunnen worden afgebroken in functie van de renovatie van de binnenruimte van het gebouw.

Het Justitiepaleis telt 78.000 m² aan bruikbare oppervlakte (voor een totale oppervlakte van 180.000 m²). Het overgrote deel van deze oppervlakte is bestemd voor burelen (27.000 m²) en zittingszalen (7.500 m²). De andere vierkante meters worden opgevuld door de grote wandelzaal, de gangen, de archiefruimtes, de bibliotheken en andere opslagruimtes en lokalen vóór allerhande gebruik.

Een overheidsopdracht zal voor het eind van 2021 worden uitgeschreven met als opdracht de uitwerking van een masterplan voor de renovatie en restauratie van het Justitiepaleis. De bedoeling is in 2022 van start te gaan, en de renovatie en restauratie in 2040 af te werken.

Een werkgroep bestaande uit de korpsoversten van de rechtscolleges en de balies van Brussel en Cassatie onder leiding van vertegenwoordigers van de Stichting Poelaert, deed een voorzet van een behoeftenprogramma van justitie, dat door de FOD Justitie zal worden afgewerkt. Dit programma zal rekening houden met de evolutie van de opdrachten van Justitie, de synergie tussen de diensten, de rationalisering van de beschikbare ruimtes en digitalisering van de diensten. Het is een noodzakelijk werkdocument voor de uittekening van het masterplan. Het spreekt voor zich dat dit programma moet evolueren in functie van de moderne technologieën die zich in de nabije toekomst aanbieden.

De Stichting Poelaert werkte overigens in april 2016 een Visie uit waarin de nadruk werd gelegd op de noodzaak in elk masterplan rekening te houden met de toekomstige technologische evoluties. Deze Visie kan op de website van de Stichting Poelaert worden geraadpleegd (www.poelaert.brussels).

Jean-Pierre Buyle en Dirk Van Gerven
Bestuurders Poelaert Stichting